

GENERAREA UNUI „EU” NOU

**Notițe dintr-un dialog al lui Julián Carrón cu un grup de studenți în timpul Équipe al Clu, universitarii din CL, pe tema
«Din aceste fapte veți ști că eu sunt Domnul»
(Corvara, 30 august 2018)**

Julián Carrón. «Din aceste fapte veți ști că eu sunt Domnul» (cfr. *Ex* 10,2). Acesta a fost titlul vacanțelor. Dar, așa cum am zis noi, condiția pentru a putea surprinde faptele din care să putem ști că El este Domnul este o afectivitate, în sensul în care vorbește don Giussani despre acest aspect, atunci când povestește despre acel tânăr care, mergând pe o cărare care urca dintr-un sat din Val Gardena spre muntele Pana, continua să culeagă o pietricică aici, una acolo. După puțin timp Giussani înțelege: era vorba despre fosile. Omul acela era un om de știință, năzuind să descopere fosile și de aceea își dădea seama de prezența acestora. El nu inventa fosilele, fosilele existau, dar fără acea tensiune, acel interes, acel tip de curiozitate, don Giussani, cu toate că făcuse acel drum de multe ori, nu reușise niciodată să le vadă. Doar o afectivitate față de un adevăr poate face ca privirea noastră să fie acută asupra lucrurilor. Acum, ținând cont de acest moment, ne-am propus câteva întrebări pentru ordinea de zi: în ceea ce am trăit această vară (vacanțele, gesturile, Meetingul de la Rimini, pelerinajul la Roma, la Papa, timpul liber), s-au întâmplat fapte care au generat în noi o uimire care a implicat totalitatea eului nostru, susținându-ne să îl recunoaștem pe Cristos, să îi rostim numele? Când ne-am surprins recunoscându-L? Ce anume s-a arătat a fi în stare să regenereze viața noastră?

Matteo. *După tot ceea ce s-a întâmplat în această vară, pot să spun cu mai multă certitudine un lucru: să urmez ceea ce mișcarea îmi propune este convenabil pentru viața mea, cum spuneai acum, o regenerează. Încerc să spun cum, relatând ceea ce mi s-a întâmplat participând la două gesturi. În vacanța comunității, câțiva dintre noi au propus o audiție ghidată a muzicii lui Rachmaninov. A fost o oră de muzică foarte frumoasă, în care mi-a rămas întipărit un lucru: chipul muzicii era rodul apartenenței la istoria poporului rus, atât de mult, încât, atunci când a emigrat în Statele Unite a încetat să mai compună. Acest aspect m-a cutremurat; imediat m-am gândit: dar oare eu am un „popor rus”? Ce anume îmi dă mie consistență? Răspunsul a fost simplu: „poporul rus” al meu este Biserica, cea care ajunge la mine prin această companie. Cine aș fi eu dacă mi-ar fi luată această legătură? „Cine sunt eu” trece deja prin această apartenență. A fost amețitor, ca și cum aș zice: de această întâlnire atârnă întreaga mea viață. Nu spun asta ca și cum aș depinde de un aspect asociațional, de o organizație, chiar și frumoasă, în care cineva își are prietenii și de aceea e un pic mai puțin gol decât ceilalți. Nu, mi-am dat seama că, aparținând acestei istorii, eu îi aparțin lui Cristos, adică acelei Prezențe pe care continui să o întâlnesc în unitatea aceluia care cred în El: în mod concret eu sunt al CL, e adevărat, dar mult mai adânc eu sunt al Lui. Mi-am dat seama mai bine de acest lucru la Roma, când am participat la veghea propusă de Papa. Modalitatea de desfășurare a gestului putea să se apropie mai mult sau mai puțin de o sensibilitate sau alta, dar, atunci când Papa a cerut să se facă liniște, s-a întâmplat aceeași ciudată unitate pe care am văzut-o în vacanță, și m-a surprins din nou. În timp ce mă uitam la miile de tineri din jurul meu mă gândeam: «Toți au fost atinși de același lucru care a ajuns și la mine», și mai ziceam: «Tu, Doamne, ești mult mai mult decât ceea ce cred eu despre tine, ești mai mult». În clipa aceea m-am simțit împreună cu toți tinerii aceia, nu datorită unei afinități de gândire sau de limbaj, ci datorită acestui punct comun: Cristos prezent. Ceea ce m-a regenerat a fost faptul de a-L fi recunoscut, faptul că am descoperit*

că de prezența Sa atârnă întreaga mea viață: Dumnezeu a ajuns la mine printr-un semn uman, însă El a ajuns la mine. Un mic simptom al celor spuse a fost acesta: am început să mă simt bine oriunde, cu oricine, nu într-un sens banal; zilele următoare îmi dădeam seama că pentru a fi în pace nu era indispensabil un anumit cerc sau anumite fețe; începeam zilele dorind ca totul să fie instrument al acestei legături, al raportului cu Cristos. Luna august a fost foarte frumoasă. Alternativa era simplă: când încercam să mă lipsesc de acest raport, apărea frica, incertitudinea, mai ales cu privire la viitor; când pășeam în circumstanțe căutându-L, descopeream că simpla prietenia cu El era în stare să umple viața.

Carrón. Care este diferența dintre „apartenență”, așa cum o descrii tu, și „asociație”? De multe ori ne putem reduce la a trăi prietenia noastră ca pe o asociație. Ce anume a crescut în tine? Doar atunci când cineva trăiește o abundență, de fapt, își dă seama când ceva lipsește. Care este diferența pe care o sesizezi tu, în viața ta, între apartenență și asociație? Care este semnul acestei diferențe?

Matteo. *Semnul este ceea ce s-a întâmplat după, când eram acasă cu părinții mei și cu surorile mele. Și mi-am dat seama de diferență datorită faptului că apartenența mă generează pe mine.*

Carrón. Apartenența despre care vorbim generează un subiect nou. O participare asociațională nu e în stare să facă așa ceva.

Matteo. *Consecința este că totul începe să-ți vorbească.*

Carrón. Faptul că realitatea începe să-ți vorbească înseamnă că apartenența la Cristos ne redă viața, raporturile, ne redă totul, multiplicat de infinite ori, «de o sută de ori mai mult». Apartenența la mișcare nu face să apară munții, nu face să apară raporturile, dar mă face să îmi dau seama de munți, mă face să îmi dau seama de raporturi într-un alt fel: și înainte erau toate acolo, dar nu îmi vorbeau, la fel ca fosilele lui don Giussani. Doar atunci când cineva îi aparține Celui care îl creează, atunci când prezența Sa intră în viața ta, îți dai seama până la capăt de realitate: ceea ce se întâmplă începe să devină atât de semnificativ încât e ca și cum ar fi o altă viață, o viață „mai viață”. Dinăuntru acestei experiențe ești susținut să spui: «Dar atunci eu nu aparțin la CL așa cum se aparține la, o asociație; aparținând la CL, eu îi aparțin Celui care îmi regenerează viața în această lume, eu sunt al Său». E foarte frumos, pentru că este o descoperire pe care începeți s-o faceți dinăuntru măruntaielor vieții voastre. Eu aș fi putut să-ți țin o teorie foarte frumoasă pentru a-ți spune că tu ești al Său, dar nu te-ar fi ajutat să ajungi unde ești acum, la o descoperire a ta. Ceea ce mă uimește este că, urmând ceea ce îți propune mișcarea, vezi cum izvorăște, din măruntaiele traiului tău, ca descoperire a ta, lucrul despre care vorbim. Este generarea unui eu nou. Participarea la o „asociație” nu este în stare să producă în subiect o noutate care să se răsfrângă asupra oricărei situații de viață. Mulți merg la munte, și se bucură de munți, dar atunci când revin la agitația cotidiană sau la familie sau la relații, sunt tot timpul acolo visând să se întoarcă la munte, fiindcă în ei nu s-a schimbat nimic. În schimb, aceasta este experiența despre care vorbim: aparținând unui loc istoric, concret, toată viața ne este redată, cu o tărie care ne surprinde mai ales pe noi.

Chiara. *Povestesc trei fapte, în ordinea lor cronologică. Primul se referă la pregătirea vacanței. Lucrând cu alții, m-am trezit spunând: «Îmi doresc ca vacanța și tot ceea ce vom face să fie un instrument pentru ca privirea noastră să fie educată să nu se oprească la atât de binecunoscuta noastră mizerie, cât la ceea ce face El ca să mă cucerească, ca un îndrăgostit cu iubita lui». Povestesc faptul în care am văzut conturarea acestei dorințe care, încet, încet, m-a modelat. Fusesse o zi grea, nu reușisem să mă pregătesc pentru o cină pe care urma să o avem în vederea unui gest din vacanță (prezentarea unei cărți), deci mă simțeam un pic goală. Îi scriu prietenei*

căreia îi cerusem să se ocupe de gest să îi spun că nu merg la cină pentru că nu eram pregătită. «Bine», îmi răspunde și adaugă: «Mulțumesc pentru ceea ce mi-ai cerut să fac, pentru că e tocmai ceea ce am nevoie acum». Răspunsul ei m-a rănit: m-am uitat la mine și mi-am dat seama că în clipa aceea eu nu aveam poziția ei, dar o doream. I-am scris imediat: «Vin». A fost un moment în care nu am decis datorită măsurii pe care în mod continuu mi-o aplic, ci a câștigat dorința de frumusețe, de a vrea să stau cu ea. Mi-am dat seama că a urma această neobosită dorință de frumusețe, de raport, este modul prin care mă pot lăsa întâlnită de El, și vreau să continui s-o fac. În al doilea fapt pe care îl povestesc, am văzut cum se întâmplă, pentru mine, ceea ce se spunea mai înainte, adică și eu sunt regenerată, învăț să dau credit inimii mele. Eram în vacanța comunității. În timpul unei întâlniri, printre lucrurile care ieșeau la iveală se menționa diferența dintre a trăi urmând inima sau fiind târâți de emoție. Aici mi s-a întâmplat ceva interesant. Am mers în excursie: mi-am petrecut toată dimineața încercând să mă mir, dar nimic nu mă interesa cu adevărat. Vine momentul prânzului, era ocazia în care aș fi putut întâlni studenții din primul an, dar nu aveam nimic de zis, mă simțeam aridă. Dar, în urma celor întâmplate la întâlnirea de întrebări, am spus: este unicul moment în care îi pot întâlni, mă duc. M-am dus și m-am prezentat: «Sunt aici ca să învăț de la voi prospețimea pe care eu nu o am». A fost un moment minunat, regenerativ. Acea circumstanță mi-a permis să fac un pas: «da»-ul meu nu mai este legat de momentele în care sunt încărcată, entuziastă; Cristos, prin multe provocări, este în stare să facă să apară plinătatea chiar și din ariditatea mea, dacă eu urmez aceste provocări. Fraza aceea, care de multe ori m-a deranjat, «nu vă așteptați la un miracol, ci la un drum», e pe cale să devină lucrul cel mai frumos pe care l-am primit, fiindcă mă determină să fiu deschisă față de compania Sa în fiecare clipă, nu doar atunci când sunt în formă. Toate astea au dat rod și acasă, nu pentru că eu aș fi în stare să păstrez acest standard, ci pentru că îmi dau seama mai mult de momentele în care El mă alege. Se vede asta dintr-un alt fapt, ceva mărunț. Mă întorceam de la munte cu fratele meu (fusesem în vacanță cu respectivele comunități), eram obosită, conduceam, și mă gândeam: «Acuma, în sfârșit, mă decuplez». În timp ce îmi imaginam deja această odihnă „redușă”, el, fără să știe, îmi zice: «Chiara, să ne ajutăm zilele astea să nu ne pierdem timpul, să ne sculăm la o oră decentă și poate chiar să spunem împreună Laudele». Imediat i-am zis: «Da, mulțumesc!». Pentru mine asta nu a fost ceva banal. E ca și cum m-aș fi aflat în fața omului cu fosilele lui. În loc să spun: «Ah, dar de ce nu mi-am dat eu seama de fosile?», am spus: «Ce frumos că mi le-a arătat el».

Carrón. Trebuie să punem bine la păstrare ceea ce îi este dat fiecăruia dintre noi care intervine. Nu e ceva scontat. De multe ori, spunea Chiara, noi ne oprim la mizeria noastră sau la măsura noastră. Cine nu? Să ridice mâna! Cu toții facem asta. Să ne dăm seama că, în loc să ne oprim la propria mizerie, la ceea ce nu merge, la ceea ce nu reușim să facem și ne deprimă, e mai inteligent să începem să ne uităm la «ceea ce face El ca să mă cucerească», înseamnă a descoperi o altă metodă. Adesea ne gândim că devenim mai buni dacă analizăm propria mizerie și încercăm s-o depășim, încercăm să ne schimbăm. Ea a descoperit că e mai avantajos, în schimb, să se lase cucerită de inițiativa unei Prezențe, chiar dacă, la început, așa cum s-a zis cu privire la cina respectivă, nu îi venea spontan să meargă. Datorită dialogului cu prietena ei, spune: «Vin». Ce anume o schimbă? Cum a spus, «a câștigat» modalitatea prin care Cristos o chema, prin acea circumstanță. Noi nu suntem în stare să ajungem la plinătate, la schimbarea pe care o dorim. Toate tentativele pe care le facem sunt falimentare, ne deprimă doar. Începem să vedem că există o altă cale, cea a lui Isus: «Vino cu mine»; «Cine mă urmează va avea însutit». Cum să-L urmăm? Este vorba doar de a urma modalitatea cu care ne cheamă el. Lucrurile care ies la iveală, care ar putea părea banale, sunt o descoperire din altă lume, contrazic sau mută cu 180 de grade

atitudinea cu care trăim de obicei, și ne schimbă viața. De exemplu, spunea ea, cineva aude cuvântul «uimire» și imediat îl traduce în mod moralist: «Încercam să mă mir, să produc eu uimirea». Rezultat? Zero. Așa mai apoi ne măsurăm: «Nu am reușit să mă mir». Dar uimirea nu putem s-o generăm noi! Și atunci merge să ia prânzul cu studenții din anul I, chiar dacă nu avea chef, era aridă, și se miră de ceea ce studenții aceia îi povestesc. Cineva poate renaște doar dacă urmează modalitatea prin care Cristos îl cheamă. Așa cum a chemat-o pe ea în dimineața aceea, la fel mă cheamă pe mine să merg să vizitez o comunitate sau să stau cu voi în clipa asta. Putem fi mai mult sau mai puțin în formă, nu trebuie să ne preocupăm de asta, nici nu putem genera noi un anumit elan; dar, aici sau la Școala de comunitate, sau în altă parte, și dacă aș fi sub nivelul zero, tot aș putea merge ca un cerșetor, cu acea afectivitate despre care vorbește don Giussani, ca să văd cum mă surprinde Cristos, cum mă cheamă, cu ce instrument și cu ce modalitate mă regenerează. Cât timp pierdem noi lamentându-ne de ariditate, când, în schimb, punctul este un Altul care intră în viața noastră într-un mod de neconceput! Noi vrem să controlăm totul: spunem «Cristos», dar de fapt îl reducem pe Cristos, ceea ce a venit el să ne aducă, la o serie de lucruri de atins. Și dacă noi confundăm creștinismul cu ceva care doar ridică ștacheta eticii, asta va scoate și mai mult în evidență că noi nu ne ridicăm la această înălțime. Și așa vom sfârși prin a pleca; vom spune: «E minunat creștinismul, dar eu nu reușesc să-l trăiesc, incapacitatea mea e prea mare». Dar, chiar Cristos a spus: «Fără mine nu puteți face nimic». Să auzim această propoziție e o eliberare. E contrariul a tot ceea ce spun toți: «Poți, o să reușești cu propriile forțe să îți dai tot ceea ce cauți». Dar, cine poate gândi cu adevărat așa ceva? Asta nu înseamnă că plinătatea vieții ar fi imposibilă. Există o altă posibilitate, la îndemâna tuturor: o prezență care vine în întâmpinarea noastră, un eveniment care intră în viața noastră și o schimbă. De aceea, atunci când o descoperiți, începeți să vă bucurați de viață. Baiul este reducă creștinismului pe care o aplicăm. În loc să fie un eveniment care, așa cum povestea Chiara, poate avea loc prin fratele ei, prin studenții mici, la o cină la care era invitată și la care nu avea chef să meargă, devine un ansamblu de reguli. Noi îl aruncăm pe Cristos în afara realității. E ca și cum am spune: «A plecat, e în cer, după Înălțare a plecat și acuma trebuie să facem noi», care e ceea ce gândește marea majoritate a creștinilor: «Cristos a plecat, ne-a lăsat regulile de urmat, trebuie să ne descurcăm». Nu, n-a plecat, e prezent, prin realitatea umană de care a decis să se folosească; și, în loc să ne schimbe capul cu teologia, face să ni se întâmple fapte prin care să putem recunoaște prezența Sa și să începem o familiaritate cu El. E o problemă de afectivitate, de sărăcie a spiritului, de deschidere a inimii, necesară pentru a urma modalitatea neprevăzută cu care El se întâmplă în viața noastră, chiar și atunci când suntem în ariditatea cea mai profundă. Ce treabă are El cu asta? «Uitați, că eu, în deșertul aridității voastre, pot începe să creez o cale nouă, nu o vedeți?» Profetii au reprezentat ariditatea prin imaginea deșertului: «Da, în deșertul în care te afli – spune Dumnezeu –, eu pot face să încolțească ceva nou. Nu vedeți?». E o provocare la rațiune, la a privi, la atenție, la afectivitate, la tot. Am subliniat aceste lucruri pentru că sunt niște descoperiri imense și ar fi păcat să nu ne dăm seama de ele: chiar și numai una dintre acestea poate schimba viața mai mult decât o mie de gânduri care ne trec prin cap. Cristos n-a ieșit afară din istorie, lăsându-ne singuri ca pe niște câini, dar ne surprinde încontinuu în real, în situațiile cele mai diferite, nu doar atunci când suntem împreună, ci oriunde, chiar dacă nu sunt în jur chipurile obișnuite, și oriunde devine ocazia unui bine.

Massimiliano. *Anul acesta, în căminul în care locuiesc am întâlnit un băiat care e cu mine la Universitatea Catolică. Am devenit prieteni și am vrut să-l invit la o vacanță a comunității. El a acceptat: «Vin ca să observ mișcarea și ca să cunosc mai bine cine ești tu». Un răspuns care m-*

a uimit: ne cunoaștem de un an, luăm cina aproape în fiecare săptămână, și totuși ca să mă cunoască a avut nevoie să «observe mișcarea». În cea de-a cincea mea vacanță, știam deja ceea ce urma să facem, dar prezența sa a făcut ca totul să fie nou: am încercat să împărtășesc cu el toată săptămâna de vacanță, chiar și anumite dificultăți ale lui. În ultima zi, la întâlnirea de întrebări, a intervenit și a zis: «După ce l-am cunoscut pe Max, eram foarte curios să vin aici, la Cervinia, ca să văd cum era mișcarea voastră și ca să înțeleg mai bine voința lui de a mă cunoaște, curiozitatea lui. Am găsit-o la mulți alții aici. M-am întrebat: de unde apare curiozitatea asta pe care o aveți de a-i cunoaște pe alții? Văd că multe persoane care, aderând la mișcare, s-au apropiat de Biserică și s-au legat de o instituție. În ce măsură se poate cultiva raportul cu Dumnezeu fără intervenția Bisericii?». Din ceea ce a spus m-a impresionat parcursul: am întâlnit persoane curioase de mine; toate aceste persoane aparțin mișcării; ce origine are această curiozitate? În sfârșit, e chiar necesară Biserica? Mă gândesc la ceea ce spuneai ieri seară: «De ce locuitorii din Palestina îl căutau pe Isus? Ca să își mai adauge o greutate?». Nu, îl căutau pentru ceea ce i s-a întâmplat prietenului meu: o întâlnire cu niște chipuri, care aparțin toate unui loc precis, de care el s-a simțit privit cu o curiozitate intensă, astfel încât să ajungă să se întrebe: de unde apare această curiozitate? În viața mea am văzut că doar Cristos trezește acea întrebare, doar El trezește atât de tare eul. Chiar și răspunsul la întrebarea despre Biserică eu îl identific cu același fapt. După vacanță, a venit să mă vadă. Se întreabă de ce să aparțină Bisericii, dar în fapte se află deja în ea. «Cum am putea să rămânem în Biserica lui Dumnezeu?», spuneai aseară. Și răspundeai: ceea ce ne va permite să rămânem în Biserica lui Dumnezeu este exact același fenomen cu cel care ne-a atras înăuntrul ei la început.

Carrón. E foarte frumos acest exemplu: este întâlnirea cu o umanitate curioasă, care se implică cu celălalt până în punctul în care își dorește să îl cunoască, provoacă uimire, fiindcă ceea ce ar trebui să fie normal (ca cineva să se intereseze cu adevărat de celălalt) nu este. Această curiozitate, acest interes față de celălalt l-a uimit pe acel tânăr prieten, astfel încât nu a putut să nu se întrebe: de unde se naște? Aici vedem iar în acțiune ceea ce se spunea mai devreme: apartenența noastră nu este o simplă apartenență la un club, la o asociație, pentru că generează un eu care, atunci când intră în raport cu celălalt, trezește o întrebare. Pe urmă va fi el cel care, trăind, urmând ceea ce a întâlnit, va trebui să recunoască răspunsul.

Bernardo. Povestesc trei fapte care mi-au atras atenția. Primul s-a întâmplat în vacanța comunității. O fată care studiază filosofie și-a invitat prietenul să participe la primele două zile din vacanță. El nu face facultate, lucrează, și nu aparține mișcării. Venea pentru prima dată la o astfel de vacanță. În cele două zile în care a fost cu noi a participat la toate gesturile și apoi a trebuit să se întoarcă la Milano. A putut să rămână doar două zile. Imediat după ce s-a întors, într-un mesaj trimis prietenei lui, a scris: «Eu cred că în aceste două zile raportul nostru s-a schimbat». Apoi a adăugat, cu o simplitate dezarmantă: «Tu știi de ce?». O întrebare sinceră și directă. Ca și cum ar fi zis: «Raportul dintre mine și tine, după aceste zile e diferit. Cum e posibil? Ce anume a intervenit, drept pentru care noi, care suntem împreună de mult timp, am început să ne tratăm diferit?». Întrebarea a fost consecința unei uimiri reale, era expresia punctului la care fusese condusă rațiunea lui, implicată la nivel de afecțiune cu ceea ce avea în fața sa. Adevărul experienței noastre nu se află în mintea noastră, ci sălășluiește în ceva care se întâmplă și trezește o întrebare reală în primis pentru noi și de aceea continuă să ne atragă. Un alt fapt semnificativ a avut loc în Calabria, unde am petrecut o săptămână cu câțiva prieteni din facultate după vacanța comunității. Împreună cu noi a venit și un băiat din anul doi, născut într-

o familie din mișcare, care se îndepărtase în timpul liceului. În acești doi ani de facultate, încet, încet s-a atașat de unii dintre noi, până la a decide să vină cu noi în vacanță. La întâlnirea de întrebări a intervenit și a povestit că se simte transformat de această prietenie. De fapt, avea o față schimbată, era bucuros. Euforia unui convertit? Nu cred. Pentru mine el judeca lucrurile având un eveniment în privire. O poziție diferită de altele poate apărea doar în raport cu ceva ce trăiește cineva. Al treilea fapt a fost ziua din 11 august la Roma, la Papa. Primul dat este bucuria cu care m-am întors acasă. Ce anume mi s-a întâmplat în acele douăzeci și patru de ore? Cu siguranță cuvintele Papei au fost prețioase, dar ceea ce m-a marcat a fost înainte de asta, are legătură chiar cu mersul nostru la Roma pentru a-l asculta pe Papă: trezirea la ora cinci, călătoria în weekend-ul cel mai aglomerat al verii, întoarcerea acasă noaptea. Dar, în ziua aceea ieșea la iveală adevărul companiei noastre: suntem împreună ca să urmărim ceva diferit de noi. Această substanță a prieteniei noastre se exprima prin ceea ce se întâmpla: cei mai diferiți – datorită facultăților, a obișnuințelor, a prietenilor – în călătorie împreună doar ca să ascultăm o persoană. Am făcut o descoperire de metodă: plinătatea mea trece printr-un da spus Persoanei care îmi adresează o invitație, și care, pentru a fi urmată are nevoie doar de o implicare într-o companie care te acceptă așa cum ești și care nu ar fi împreună dacă nu pentru destinația care ne unește. Metoda este acel «a merge să pescuim cu Isus», despre care ne-ai vorbit tu și care mi se pare atât de determinantă. Din ce anume s-a văzut validitatea acestei metode pentru mine? Din corespondența cu inima mea, din plinătatea cu care m-am întors acasă. «A merge să pescuim cu El» este ceea ce îmi este de cel mai mare ajutor azi pentru a trăi, și această poziție pătrunde în lupta mea din fiecare zi. Zilele sunt marcate adesea de efort; anumite probleme, de fapt, cu timpul au devenit tot mai acute și mă constrâng să iau poziție. Și totuși, trebuie să recunosc că tocmai aceste momente de efort, în care îmi dau seama că nu am totul sub control, îmi permit să mă întreb cu o mai mare radicalitate de ce anume am nevoie pentru a trăi. Aceste momente de efort mă fac să îmi dau seama că, de fapt, adesea eu „știi tot”: la nivel de cuvinte, evenimentul este cunoscut, analizat și premeditat; există o singură problemă: cu toate aceste lucruri pe care le știi, maximum ce reușesc să fac este să amân plinătatea, punându-le niște condiții: «Dacă s-ar întâmpla ca ... atunci da», ca s-o amân tot mai încolo. Astfel, însă, continuă să îmi scape prezentul. În momentele cele mai grele, de fapt, îmi dau seama că analizele mele nu sunt suficiente: pot trăi zile întregi stabilindu-mi ceea ce ar trebui să fac ca să nu mă înec, dar asta nu mă eliberează. Înțeleg că lucrul de care am mai mare nevoie începe chiar atunci când se încheie analizele mele și anume, atunci când se reîntâmplă ceva în afara mea. Sunt recunoscător, de aceea, că există mereu cineva care mă re-invită să „pescuiesc”.

Carrón. E impresionant că o formulă atât de simplă poate fi ceva determinant, pentru că – vedeți – alternativa este foarte clară: e cea dintre Isus și farisei. Dacă, în loc să meargă la pescuit cu El discipolii ar fi mers la farisei, ce ar fi primit de la ei? Niște reguli! E capcana în care cădem imediat ce ne îndepărtăm de la «a merge să pescuim cu El». Este lupta dintre două abordări: fie creștinismul este ceea ce construiesc eu, cu analizele mele și cu tentativele mele, fie este o realitate de care mă ciocnesc. Formula «a merge să pescuim cu El» propune alternativa radicală pentru orice altă tentativă de a produce creștinismul cu propria coerență și cu propriile tentative. E o dramă, o provocare care ne privește, chiar dacă știm cu toții că creștinismul este un eveniment și repetăm asta încontinuu. El spune: «Eu „știi totul”». E adevărat, dacă v-aș da un test, sunt convins că marea majoritate ați spune că creștinismul este un «eveniment». Știm asta. Și, cu toate astea, el spune: «Dar pe urmă eu aș amâna mereu plinătatea: „Dacă s-ar întâmpla asta”, „dacă s-ar întâmpla astalaltă” și deci mi-ar scăpa prezentul». Isus ne oferă o metodă

diferită și mult mai simplă, o metodă pe care însă o recunosc doar cei simpli, ca prietenul care s-a reapropiat de mișcare după ani de zile de îndepărtare, sau iubitul căruia i-au fost suficiente două zile ca să experimenteze schimbarea raportului cu iubita lui și ca să se întrebe de ce. E impresionant! Dacă cineva ar crea o instituție ca să predea cum un raport afectiv dintre un băiat și o fată ar putea deveni cu adevărat plin („de o sută de ori mai mult”), ar fi coadă la acea instituție: cine nu dorește așa ceva? Dar nicio instituție din lume nu poate genera așa ceva. Atunci, aici se spun niște lucruri din altă lume: că cineva, care nu participă la viața mișcării, care merge din întâmplare în vacanța unei comunități, pentru că e invitat de către iubita sa, în două zile nu poate să nu recunoască că raportul s-a schimbat! Aceasta este adevărata provocare în fața nihilismului! Se deschide lupta: dintre tentativa noastră, sau cheful nostru de a ne lăsa să alunecăm, fragilitatea noastră, cedarea noastră în fața nihilismului («Nu se poate»), și ciocnirea cu niște fapte care sfidează toate acestea. După ce am auzit aceste lucruri, fiecare trebuie să decidă, e constrâns să decidă – a nu decide este deja o decizie –. Acel tânăr a mers acolo din întâmplare, dar apoi a regăsit în el o noutate neînchipuită, s-a ciocnit de o realitate umană care l-a provocat să își pună o întrebare. Uitați că s-a ciocnit de voi, care de multe ori vă luați la întrecere în a vă vedea limitele, în a sublinia toată mizeria din voi: el vă face să vă dați seama de ce anume aveți în voi (ce ducem cu noi). Poate că ne scapă ceva! Cum vedeți, nu e că acea realitate umană care se numește Biserică, pentru a deveni interesantă, ar trebui să fie alcătuită din niște oameni fără limite: toți avem limite, dar nu asta este punctul, pentru că acelui tânăr, lucrurile pe care le-a descris i s-au întâmplat cu noi. Aici se vede clar că mărturia pe care noi o ducem cu noi, despre Cristos, nu se reduce doar la coerența noastră etică sau la a fi un bun exemplu; ea trece prin toate defectele pe care le avem: ceva nou a intrat în viața noastră; noi continuăm să trăim în trup, adică greșim la fel ca mai înainte, dar nu putem să ștergem din noi acea noutate care a intrat în fibrele noastre; greșim ca înainte, dar există ceva diferit care, intrând în viața noastră, a generat în ea o fecunditate inconfundabilă. Semnul, așa cum a spus Bernardo despre celălalt prieten, este că cineva privește totul «având un eveniment în privire», sau se întoarce acasă, așa cum a povestit despre sine, bucuros că a mers la Roma, la Papa, în sfârșitul de săptămână cel mai aglomerat din an. Și a dat rațiunea acestui lucru. De ce este validă metoda pe care ne-o oferă Isus? Asta se vede din corespondența față de inimă. Isus nu face apel de la început la faptul că este Dumnezeu, ci se referă exclusiv la experiența însutitului, adică la experiența corespondenței. «Urmați-mă, pentru că, dacă mă urmați, veți putea experimenta viața de o sută de ori mai mult», așa cum li s-a întâmplat celor doi iubii. Isus nu ne șantajează în niciun fel, ci ne oferă rațiunea: însutitul. De fapt, atunci când apare însutitul, cineva se întreabă cum de, așa cum s-a zis. Nu trebuie să ne îndepărtăm fiindcă Biserica are limite: noi o urmăm pentru că în ea se întâmplă ceva care este mai mult decât limitele pe care le avem cu toții.

Paolo. *Țin să povestesc două fapte care m-au făcut să fiu nou, datorită cărora mi-a fost clar că metoda de «a merge să pescuim cu Domnul» este unica ce mă poate schimba cu adevărat. Primul este de la finele lunii iunie. Merg, împreună cu alții, la Chieti, ca să particip la o întâlnire a comunității de acolo. Imediat se întâmplă neprevăzutul: cinci persoane, categoric nu din CL, vin la Școala de comunitate. Dar cum de au ajuns acolo? Există un fapt anterior. Patru din cinci erau studenți care urmaseră un curs cu un profesor din mișcare. La sfârșitul cursului, apăruse între ei dorința de a aprofunda împreună cu profesorul lucrurile care ieșiseră la iveală. Apare astfel o propunere: aceea de a învăța împreună câteva zile. Participă două treimi din studenți, nouă cu totul (este vorba de numere mici). Patru dintre aceștia se prezintă la Școala de comunitate. Începe întâlnirea: rugăciune, cântece, ordinea de zi. Cei noi se uită în jurul lor cu o*

privire plină de întrebare. Cel care conduce școala de comunitate își dă seama de asta și li se adresează imediat: «Pot să vă întreb ceva? De ce sunteți aici? Adică, ce ați găsit deosebit, ce v-a atras, în profesorul al cărui curs l-ați urmat, atât de mult încât să vă faceți să participați la niște zile în care să învățați împreună și să fiți azi aici?». Se naște un dialog plin de pasiune, cu niște „lovituri și răspunsuri” care se succed foarte insistent: «Predă diferit»; «are un mod diferit de a se raporta la noi»; «întâlnindu-l pe el am devenit mai uniți noi». Cu cei patru studenți mai era un băiat, iubitul uneia dintre fete. Și el vrea să răspundă, chiar dacă el nu face facultate, lucrează, deci nu a mers la acele zile de studiu: «nu doar că s-a întors diferită sau schimbată, ci nouă». Dialogul se întindește. «De unde apare acea modalitate diferită de a trăi, care a provocat această atractivă?». «După părerea mea, la bază este o alegere de viață». «Da», observa o altă fată, «dar și dacă în spate ar fi o alegere de viață, rămâne întrebarea: de unde vine această alegere de viață? Și mai ales ce o alimentează zilnic? Pentru că nu e suficientă o morală kantiană ca să motiveze acea alegere, nici ca să o susțină în fiecare zi». Răspunde un al treilea: «De fapt, eu încă nu am înțeles, vreau să înțeleg și sunt aici pentru asta». Iată, acesta este faptul. Eu eram acolo și mă uitam la acest fapt care se întâmpla și întrebările îmi apăreau natural: dar ce li se întâmplă tinerilor ăștora? Oare nu este ceea ce mi s-a întâmplat și mie? Oare nu asta este creștinismul? Niște persoane atrase de unul, de o prezență! Și oare nu doresc și eu, acum, să înțeleg cine face toate astea, exact așa cum încercam să înțeleg la început? Într-o clipă m-am întregat din nou, în fața a ceea ce vedeam: «Dar cine ești tu?». Acest fapt a spulberat tot ceea ce credeam că știu deja, adică felul în care vine Cristos să mă ia. Atunci, pur și simplu am cedat, am urmat inițiativa Sa, ceea ce se întâmpla, și m-am trezit spunând: «Ești tu, Doamne». La întoarcerea spre Milano, în mașină, continuam să am în gând acel fapt și și între noi nu mai era nimic de adăugat, ci o tăcere deplină. Am mers să mă culc „dorind să mă trezesc”, așa cum spune cântecul. A doua zi ar fi trebuit să fiu rupt de oboseală, incapabil să învăț, datorită orelor târzii din seara dinainte; în schimb, dimineața următoare totul a pornit de la acel eveniment întâmpnat și am abordat viața diferit, nu pentru că s-ar fi schimbat circumstanțele, ci pentru că eu eram nou: fusesem generat. Al doilea fapt s-a întâmpnat în vacanța comunității. Reluam Școala de comunitate cu câțiva studenți de anul I și una din fete are o intervenție foarte simplă, povestind despre acele prime zile împreună: «Sunt fericită, mă simt iubită și îmi dau seama că nu fac niciun efort, doar urmez ceea ce mi se propune, ceea ce este». Auzind-o, aș fi putut să spun: «Povestea asta am mai auzit-o». În schimb am sărit de pe scaun, am invidiat-o, pentru că și eu doresc aceeași simplitate de inimă, aceeași sărăcie de spirit, aceeași afectivitate, și am început s-o cer, s-o cerșesc. Și m-am întregat: «Dar eu cred că în viața mea există Cineva care mă schimbă, că există Cineva care mă face fericit, și nu ceea ce gândesc eu, vreă impresie de-a mea, sau vreun succes deosebit?». Am descoperit că e El, Domnul, care, întâmplându-se, mă convinge că este «totul în toate» (cfr. Ef 1,23): nu eu trebuie să mă conving că este așa. Pentru mai puțin de atât nu mai pot trăi. Prezența sa devine tot mai familiară în viața mea, nu pentru că eu aș ști tot mai multe, ci pentru că El mă cuprinde tot mai mult prin inițiativa sa și mă convinge tot mai mult că El este Domnul, că este totul, că doar El îmi poate da o plinătate, un însutit acum.

Carrón. A urma inițiativa altcuiva face ca iubita să se întoarcă nouă; asta îl uimește atât de mult pe prietenul ei, încât el urmează până la a merge la Școala de comunitate. E ca și cum s-ar întâmpla din nou primele întâlniri din Evanghelie: Isus îi întâlnește pe Ioan și pe Andrei și de acolo începe totul, întâlnirile se succed una după alta: Petru, Filip, Natanael ... Nu e ceva din trecut, este același fenomen care se întâmplă acum. Astfel, Paolo, în dimineața de a doua zi «era nou», «pornea de la eveniment». Câte lucruri nu trăim noi care nu lasă urmă! În schimb, ce soi

de schimbare o fi văzut iubitul în prietena lui ca să ajungă să zică: «Era nouă?» El nu participase la nimic, dar văzuse efectul acelor zile asupra ei: o generaseră. Era ca și cum ar fi fost concepută din nou, plăsmuită, era o creatură nouă, datorită unei întâlniri, stând la înmuiat într-o vacanță de studiu. Fie noi ștergem aceste lucruri, fie suntem provocați să mergem la originea lor. «Dar ce anume v-a atras din acea persoană care v-a invitat?». Nu doar «o alegere de viață». Dar, și dacă ar fi așa, «ce anume alimentează acea algere de viață pe care nicio morală kantiană nu o poate genera?». «Sunt aici ca să înțeleg». Cum spunea călugărul medieval: «Nouă ni s-a întâmplat ceva măreț, și ne vom trăi toată viața ca să înțelegem ceea ce ni s-a întâmplat». E același lucru, exact la fel. De aceea ne aflăm în fața aceleiași alternative: fie strădania, fie urmarea; fie îngâmfarea, fie sărăcia spiritului, despre care vorbea Paolo. Se întreabă apoi: «Dar oare eu cred că există Cineva care mă schimbă?». Aceasta este provocarea credinței. «Atunci când va reveni Cristos, oare va mai găsi credință pe pământ» (cfr. *Lc* 18,8)? Nu oameni care să vorbească despre Cristos, despre creștinism, despre efectele pe care le-a produs creștinismul, despre operele de artă de care e plină toată cultura noastră. Nu, întrebarea pe care și-o pune Paolo este aceeași cu cea pe care o pune Isus: «Dar când Fiul omului va reveni, va mai găsi el pe cineva care să aibă credință, care să recunoască că există Cineva, în istorie, care să îl schimbe?». Nu întreabă dacă va găsi pe cineva cuminte, pentru că suntem cu toții niște amărâți, dar cineva care încă va mai crede, va mai recunoaște prezența Sa. Ce contribuție ne-a adus Paolo? A spus: este reîntâmplarea lui Cristos care ne demonstrează că El este «totul în toate», de aceea «prezența Sa mă cuprinde tot mai mult». Este unica posibilitate pe care o avem pentru a rămâne în Biserica lui Dumnezeu. Nu suntem aici din întâmplare. Dacă ceea ce a fost descris nu i s-ar întâmpla fiecăruia dintre noi, nu ar exista rezistență în timp. Atunci, înainte de ne uita la toate petele pe care le avem, la toate prostiile pe care le facem, să ne întrebăm: «Dar ce mi s-a întâmplat pentru ca eu să fiu aici?». Să îți dai seama de ceea ce ți s-a întâmplat ar începe să genereze o afecțiune față de tine însuși, o privire plină de tandrețe față de tine însuși, tocmai datorită stimei pe care Cristos o are pentru tine. Toate greșelile pe care le facem nu se pot opune prezenței noastre aici. Cine s-a trezit în această dimineață săltând de bucurie pentru asta? Și cine, în schimb, s-a trezit lamentându-se de ceea ce îi lipsește, de tot ceea ce încă nu merge? Paolo s-a trezit în dimineața următoare determinat de un eveniment care i se întâmplase. Cum s-or fi trezit Ioan și Andrei a doua zi după ce l-au întâlnit pe Isus? Cum vă treziți în dimineața de după ziua în care v-ați găsit iubită sau iubit? Sunteți tot niște amărâți ca mai înainte, dar ceea ce predomină este prezența sa. Misterul, ca să ne facă să ne mutăm privirea de la mizeria noastră, de la greșelile noastre, de la kantismul nostru, se reîntâmplă în viața noastră. Ca la început, cu Ioan și Andrei. Erau cu totul determinați de mentalitatea fariseistă din acele vremuri, dar Isus nu s-a oprit la asta, nu s-a plâns de răutatea vremurilor, spune Péguy, le-a retezat-o scurt, a făcut creștinismul (C. Péguy, *Lui è gui i* [*El e aici*, n. tr.], BUR, Milano 2009, p. 110): a devenit întâlnire pentru cei doi, așa cum, în aceste vremuri atât de complexe, devine întâlnire pentru noi.

Samuele. *Deseori, în această vară, recitind Exercițiile, m-am întrebat în ce poziție sunt, în alternativa dintre teologie și eveniment. Mă uitam la mine și ziceam: sunt destul de senin, cu atâtea descoperiri făcute, cu ceva probleme, cu niște răni, dar cu toate astea sunt bine, nu am o dramă care să nu mă lase să dorm noaptea. De altfel vara nu a mai fost, ca în alți ani, momentul dubiului, în care, fiind lăsat mai de unul singur, ajungeam să mă tot gândesc și intram în criză, în loop. Anul acesta mi-am dat seama cu uimire că, încet, încet, gândurile nu mai predomină asupra experienței.*

Carrón. «Gândurile nu mai predomină asupra experienței». Realitatea este mai mare decât ideea, spune Papa. Experiența este mai puternică decât gândurile. Unicul lucru care ne eliberează de gândurile noastre este un eveniment, ceva mai real decât gândurile noastre.

Samuele. *Asta s-a întâmplat datorită mai multor fapte din acest an, dar mai ales datorită responsabilității, nu atât ca lucruri de făcut, ci ca posibilitate de a fi în legătură cu un nivel de viață, cu o întrebuințare a rațiunii, cu o inteligență a realității, pe care o văd explodând în tine, dar și în mulți tineri.*

Carrón. Îmi doresc ca, pentru toți cei cărora li se cere, responsabilitatea să fie asta: nu adăugarea unei greutăți în plus, ci oportunitatea de a vedea ceea ce Cristos face. Să mergem să vedem prietenii din alte comunități, să mergem la Școala de comunitate, să participăm la un gest, doar ca să-L vedem pe El în acțiune. De ce merită să venim aici? Unde, în toată lumea se întâmplă un lucru asemănător cu cel pe care îl auzim noi în această dimineață? Unde? Dacă găsiți un alt loc mai interesant, mergeți! Pe urmă îmi povestiți.

Samuele. *Încet, încet, aproape prin osmoză, ca să folosesc un termen cunoscut, toate astea devin un mod de viață zilnic, prin lupte și dialoguri zilnice, an după an, nu fără eforturi și căderi, pentru că e prea atrăgător, și în același timp mă schimbă, aproape fără de mine, fără să îmi dau seama, dar de fapt cu mine, prin libertatea mea, ridicând ștacheta dorinței mele și a privirii mele asupra lucrurilor cotidiene. Am înțeles că de un singur lucru am nevoie pentru a trăi: de prezența Sa reală, de Cristos care se întâmplă în prezent prin fapte tangibile. Cristos care se întâmplă restituie ceea ce de unii singuri nu ne putem da, plinătatea și, în același timp, nevoia de El, acea rană fără de care nimic nu vorbește, totul tace. A trăi cu prezența Sa în mine, în trup, e de-a dreptul o altă viață.*

Carrón. Încheiem aici. Dar vă lansez din nou întrebarea: ce anume ați perceput nou în această dimineață? Pentru că aici nu doar că au fost povestite niște fapte. Vă las cu această întrebare și vă aștept la cotitură, ca să vedeți dacă am fost plini de tensiune ca să surprindem ceea ce Misterul ne-a dat prin cei care au intervenit.